

RAMNES HISTORIELAG

Rusletur i vårsol

I herlig vårvær med sol og god temperatur, nyutsprunget løv og hvitveis langs bekkkantene arrangerte Ramnes Historielag rusletur i Bjunegrenda, Holt og Hundstuen Kr. Himmelfartsdag. 65 deltakere fulgte den 4 km. lange løypa gjennom kulturlandskapet. Jan Vidar og Erik Bjune – far og sønn – hadde planlagt turen og var guider underveis.

Ramnes Historielag har gjennom mange år arrangert rusleturer i gamle Ramnes kommune. På denne måten er vi blitt kjent med landskap, kulturminner, historien og historier. Slik også denne gangen.

I Bjuneelva/Dalselva var det tidligere stor fangst av sjøørret og laks som gikk opp i elva for å gyte. Da ble det satt opp teinegarder flere steder i elva. En slik teinegard kunne fange inntil 300 kg. fisk i løpet av en høst. Denne fangsten, som ble utført med tidvis stor fare i ei flomstri elv og også nattestid, er nærmere omtalt i artikler i Ramnesiana i 1985 og i Re-minne i 2013.

Noen av gårdene på Bjune har vært i samme slektenes eie i mange generasjoner, mens andre gårder har gått mer i handel. Ved oppkjøp og sammenslåinger har det gjennom årene blitt færre gårder enn det opprinnelig var. Et omfattende jordskifte gårdene i mellom i 1885 skapte mer rasjonelle driftsenheter. Disse gårdene – og flere til – omkranser et stort og uvanlig flatt jordbruksområde. Her var det tidligere både skog og myr. Et målrettet nybrottsarbeid i nyere tid har gjort dette området til god produksjonsjord.

Det er et stort problem at området er svært utsatt for oversvømmelser. Et stort nedslagsfelt gir ofte flom i elver og bekker, og i det flate landskapet kan store arealer bli oversvømt når det kommer store nedbørsmengder. Sist skjedde dette høsten 2015. Et gårdsbruk som lå inne på området, ble fraflyttet på 1960-tallet og bygningene ble revet pga. hyppige oversvømmelser.

En mindre del av området kalles Bjunemyra. Den laveste delen her er kun 4-5 m. over havnivået, og området omkring ligger ikke mye høyere. Når vinden står på og det er springflo i havet, kan avrenningen møte motstand, og det tar lang tid før flomvannet renner unna.

Ved stoppet på Holt leste Solveig Gjelsås ei gammel revyvisje om den tørste frieren fra Andebu som ikke fant fram til rett plass i Bjunegrenda, humoristisk

skrevet av hennes far Magnar Gjelsås til Ramnes Ungdomslag engang på 1940-tallet.

I et skogholt innunder Undrumsåsen var det spisepause i et hav av hvitveis. Synnøve (Sperre) Kjærås orienterte her om gårder og steder i dette området hvor hun er godt kjent.

På åsene omkring var det i sin tid flere bygdeborger hvor folk og fe kunne komme seg i sikkerhet i ufredstider, bla. på Signalen som er Tønsbergs høyeste punkt. Her kunne de ha tilhold over noe tid, og de kunne lettere forsvare seg mot inntrengere.

Stor takk til Jan Vidar og Erik for en fin tur i et område av kommunen som mange av oss ikke hadde særlig godt kjennskap til fra før.

T.G.
sekretær